

DECLARAȚIE | După trei ani, Asociația Promo-LEX reamintește Guvernelor Moldovei și Rusiei despre necesitatea unor eforturi privind asigurarea condițiilor optime pentru activitatea apărătorilor drepturilor omului în regiunea transnistreană

La 17 aprilie 2015, KGB-ul de la Tiraspol a publicat o declarație prin care a anunțat despre faptul pornirii unei anchete penale împotriva membrilor Asociației Promo-LEX și aplicarea împotriva acestora a "măsurilor speciale de investigații". De atunci, accesul liber în regiunea transnistreană este interzis pentru apărătorii Promo-LEX.

Au urmat numeroase apeluri ale unor organizații și rețele internaționale, care au condamnat practica de intimidare și obstrucționare a activității Asociației Promo-LEX și au cerut actorilor relevanți intervenția pentru asigurarea condițiilor optime pentru activitatea Asociației Promo-LEX în regiunea transnistreană a Republicii Moldova.[\[1\]](#)

La 29 ianuarie 2016 cazul Asociației Promo-LEX a fost discutat la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei.[\[2\]](#)

La 24 iunie 2016, participanții la Conferința Organizațiilor

Neguvernamentale Internaționale din cadrul Consiliului Europei au adoptat o serie de recomandări ([CONF/PLE \(2016\)REC1](#)) privind protecția apărătorilor drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova cu referire la cazul Asociației Promo-LEX[3]

[Raportorul Special al ONU](#) privind Apărătorii drepturilor omului, împreună cu alți doi Raportori speciali, și-au exprimat îngrijorarea, privind presupusele proceduri penale inițiate de către *KGB-ul local*, precum și aplicarea *măsurilor speciale de investigații* împotriva membrilor Promo-LEX. Potrivit celor trei Raportori ONU aceste acțiuni împiedică în mare măsură exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și desfășurarea activității de monitorizare și apărare drepturilor omului în regiune.[4]

Cei trei Raportori Speciali ai ONU au menționat că „apărătorii drepturilor omului joacă un rol esențial în promovarea drepturilor omului, proceselor democratice, asigurarea și menținerea păcii și securității, inclusiv în zonele administrate de regimuri de facto. Locuitorii din teritoriile aflate în afara controlului autorităților constituționale au nevoie de garanții minime privind respectarea demnității umane și a drepturilor și libertăților lor fundamentale. Acest lucru poate fi obținut numai în condițiile de activitate fără obstacole a organizațiilor pentru drepturile omului, care ar efectua o monitorizare a situației și ar elabora recomandări pentru diverse instituții și actori relevanți.”

Autorităților Republicii Moldova, dar și administrației de la Tiraspol, li s-au cerut măsuri în vederea asigurării desfășurării activității Promo-LEX, într-un mediu sigur și favorabil pe întreg teritoriul țării. Considerăm că autorităților constituționale le revine un rol mult mai activ în vederea unor eforturi concentrate și eficiente privind realizarea obligațiilor sale pozitive și a angajamentelor internaționale (inclusiv prin implementarea *Agendei 2030*, *asumată de către Guvernul Moldovei*, se stabilește o legătură

clară între pace, securitate, justiție și dezvoltare durabilă). În acest context, Promo-LEX a accentuat în permanență necesitatea monitorizării situației privind drepturile omului în teritoriul controlat de regimul de facto de la Tiraspol, creării unui instrument eficient în vederea protecției apărătorilor drepturilor omului, precum și necesitatea combaterii fenomenului de impunitate pentru faptele celor care încalcă grav drepturile indivizilor.

Totodată, în contextul constatărilor Curții Europene pentru Drepturile Omului pe cauzele din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, Guvernului Federației Ruse i se cere să aplice toate mijloacele necesare de influență asupra administrației de facto din regiunea transnistreană în vederea stopării actelor de intimidare, atacurilor și amenințărilor asupra apărătorilor drepturilor omului din regiunea transnistreană, în special a apărătorilor Promo-LEX.

Serios preocupată de agravarea mediului în care activează societatea civilă în regiunea transnistreană și absența cadrului juridic național, care să stabilească garanții clare pentru protecția apărătorilor drepturilor omului, dar și în contextul aniversării (în 2018) a [20 de ani de la adoptarea Declarației ONU privind protecția apărătorilor drepturilor omului](#) (9 decembrie 1998), Asociația Promo-LEX consideră că este timpul ca apărătorii drepturilor omului în Republica Moldova să beneficieze de recunoașterea, sprijinul și protecția pe care o merită prin activitățile lor dedicate în spiritul promovării democrației și apărării drepturilor fundamentale ale omului.

Asociația Promo-LEX continuă eforturile sale în vederea rezolvării acestei probleme, însă fără suportul real al autorităților constituționale, acestea nu dau nici un rezultat. În acest context, Asociația Promo-LEX solicită Guvernului Republicii Moldova precum și Guvernului Federației Ruse:

- Îndeplinirea obligațiilor internaționale asumate, ca urmare a recomandărilor structurilor ONU și APCE;
- Investigarea sub toate aspectele a cazului de intimidare a membrilor Asociației Promo-LEX;
- Insistarea asupra includerii pe agenda ședințelor în formatul „5+2” a chestiunii privind acțiunile KGB la adresa Asociației Promo-LEX la general, dar și asupra mediului de activitate al organizațiilor neguvernamentale în vederea monitorizării situației privind drepturile omului.

[1]

a.

<https://promolex.md/2428-moldova-hartuirea-judiciara-de-catre-comitetul-de-securitate-din-transnistria-a-asociației-promo-lex-organizatie-membra-a-fidh/?lang=ro>

1. <https://promolex.md/2423-organizatiile-societatii-civile-condamna-asa-zisa-urmarire-penala-initiata-impotriva-asociației-promo-lex/?lang=ro>
2. <https://promolex.md/2405-hartuirea-judiciara-a-organizatiilor-societatii-civile-in-regiunea-transnistreana-trebuie-oprita/?lang=ro>
3. <https://promolex.md/2409-acuzatii-false-impotriva-organizației-pentru-drepturile-omului-promo-lex/?lang=ro>
4. <https://promolex.md/2417-hartuirea-organizatiilor-societatii-civile-s-a-intensificat-in-regiunea-transnistreana-a-republicii-moldova/?lang=ro>
5. <https://promolex.md/2380-human-rights-without-frontiers-international-hrwf-despre-drepturile-omului-in-regiunea-transnistreana-si-cazul-promo-lex/?lang=ro>
6. <https://promolex.md/2411-promo-lex-despre-acuzatiile-comitetului-de-securitate-de-la-tiraspol/?lang=ro>

[2]

<https://promolex.md/1637-adunarea-parlamentara-a-consiliului-europei-cere-o-mai-buna-protectie-pentru-aparatori-drepturilor-omului-si-ong-uri/?lang=ro>

[3]

https://promolex.md/wp-content/uploads/2016/08/CONF_PLE_2016_REC1_ro_1468296689ro_.pdf

[4]

<https://promolex.md/1908-onu-geneva-cazul-promo-lex-in-vizorul-consiliului-onu-pentru-drepturile-omului/?lang=ro>